

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

100 musikere

[KONTAKT] Ved "Sønderjydernes" og "Slesvig-holsternes" samarbejdsconcert 10. april i Flensburg dirigerer Marc Soustrot (foto) flere end 100 musikere.

Læs mere på KONTAKT side 2

Kaffe med Kurt

[KONTAKT] Når journalist Kurt Strand (foto) gæster Flensburg 13. april, vanker der mere end blot kaffe.

Læs mere på KONTAKT side 3

Kongres satser

[KONTAKT] Når Europas nationale mindretal mødes til FUEV-kongres i juni, skyder de EU-underskriftsindsamlingen for alvor i gang.

Læs mere på KONTAKT side 4

Maria & Händel

[KONTAKT] Sopranen Maria Keohane (foto) medvirker i Concerto Copenhagens Händel-koncert i Flensborgs Mariekirke 16. april.

Læs mere på KONTAKT side 5

ÆLDREFEST RENDBORG-EGERNFØRDE/ GOTTORP

Kaffe med Dario Campeotto

[KONTAKT] SSF Rendsborg-Egernførde og Gottorp amter indbyder sammen med Humanitært Udvalg til ældrefestmiddag onsdag den 17. april kl. 15-17 på Quellental i Selk, til kaffebord med tombola og underholdning ved legendariske Dario Campeotto (foto).

Det koster 5 euro at være med, og man bedes melde sig til senest 10. april på SSF-sekretariatene via 04351 2527 (Egernførde), 04331 438877 (Bydelsdorf) hhv. 04621 23888 (Slesvig), hvor også fælleskørsel aftales.

DARIO

Dario er født i 1939 på Frederiksberg som søn af Emma og Ernesto Campeotto. Ernesto flyttede til Danmark i 1928 og var teknisk direktør for Fiat Danmark. Dario har været gift med Ghita Nørby; i dag er han gift med Gertrud. Dario har siden 1960 haft mange roller på teater og film. Han har medvirket i revyer og 145 gange i musicalen "Sound and music". Dario udgav for nylig en cd med Signe Svendsen fra Rollo & King samt Katja Kean fra Langt fra Las Vegas.

HUSUM SSF

På Danfoss Universe kan man udfordre tyngdekraften. (Foto: Danfoss Universe)

Tur for børn og voksne

[KONTAKT] Husum SSF-istrikt arrangerer en tur til Danfoss Universe på Als lørdag den 13. april med afgang fra Husumhus kl. 8 og forventet hjemkomst ved 17-tiden. Danfoss Universe er et sandt slaraffenland, hvor man kan udfordre naturkræfterne og have det rigtig sjovt,

samtidigt med at man bliver klogere. Hvad skal der til, for at en dreng kan løfte en bil, der vejer halvandet ton? Hvordan kan en segway holde sig oprejst, når hjulene drejer rundt? Kom med og find ud af det! Turen koster 25 euro for medlemmer af SSF og 38 euro for ikke-medlem-

mer. Prisen inkluderer bustur og entré. Frokost bliver for egen regning. Tilmelding senest 6. april til Daniela Caspersen, tlf. 04843 202 493 eller Caspersen@web.de, hhv. Burkhard Klimm, tlf. 04841 404 4180 eller BurkhardKlimm@gmx.de.

ph

ECMI-RUNDBORDSSAMTALE

Regional identitet til debat

[KONTAKT] Under mottoet "Regional identitet: fælles kultur eller multikulturel?" indbyder mindretalsforskningscentret ECMI i Kompagnieportalen i Flensburg mandag den 15. april kl. 19-21 til drøftelse af samme. Diskussionen om regional identitet er vendt tilbage i Europa, især i forbindelse med den økonomiske udvikling og ønsket om at tiltrække investorer. Regional identitet berører også græn-

seregioner og ideen om et fredeligt og stærkt Europa. På den ene eller anden måde er regional "branding" blevet til et populært hjælpemiddel, når man forsøger at profilere sig som region. Sønderjylland-Schleswig er ingen undtagelse. Kritikerne argumenterer både for og imod en fælles identitet. Men i en region med fire politisk anerkendte mindretal og to nationale

kulturer, kan man overhovedet tale om én fælles identitet? Og hvad betyder regional identitet for mindretallene, og hvordan ville disse gerne se diskussionen fortsætte i fremtiden? Emnet belyses af frisøren Lars Harms, SSW-landdagsmedlem, og orstyrer prof. dr. Martin Klatt, Syddansk Universitet. Vedr. tilmelding: Maj-Britt R. Hansen, hansen@ecmi.de.

Kultur-aftalen

[KONTAKT] Som en slags fortsættelse af Den sønderjyske Kulturaftale, der er udløbet, og det grænseoverskridende samarbejde omkring Sønderborg som Europæisk Kulturhovedstad 2017, som ikke blev til noget, har de fire sønderjyske kommuner, Kulturministeriet, delstaten Slesvig-Holsten og de sydslesvigske amter plus Flensburg by indgået en ny kulturaftale, der efter planen underskrives i Flensburg 10. april.

Vi sætter vor lid til, at datoen holder, selv om Kulturministeriet har meldt ud, at dets andel i puljen ønskes reduceret. Oprindeligt var det aftalt, at kommunernes andel - regnet ud efter antal indbyggere - doubles op af ministeriet, men nedskæringerne i det offentlige udgifter har tilsyneladende fået kulturministeren på andre tanker.

Parthaverne syd for grænsen bidrager til aftalen ud fra en anden modus. Ideen med Kulturregion Søn-

derjylland-Schleswig er at sikre udviklingen af og give borgerne adgang til kulturelle oplevelser på et kvalitativt højt niveau. Regionen har derfor som målsætning at skabe et harmonisk kulturelt landskab med institutioner, aktiviteter og projekter, der geografisk og indholdsmæssigt dækker et bredt og varieret kulturliv. Dette skal bl.a. ske ved at støtte eksperimenterende kulturaktiviteter, talentudvikling samt en styrket informations- og vidensdeling. Kulturregionen ønsker derudover at bruge kulturen til at skabe gensidig forståelse, styrke mangfoldigheden i forhold til mindretallene og udvikle rummelighed på tværs af den dansk-tyske grænse. Sydslesvigsk Forening som det danske mindretals kulturforening kan kun appellere til parthaverne i kulturaftalen om at fylde den nye kulturaftale med liv og de projekter, som der så er råd til.

SYDSLESVIGSK FORENING

17./18. APRIL

Kurzfilme für Kinder

[KONTAKT] Wem in der nächsten Zeit ein junger Ritter zuzwinkert, sollte sich nicht wundern. Es ist der kleine Ritter Fleno, der sich aufgemacht hat, dem Kinderprogramm der Flensburger Kurzfilmtage zum fünften Geburtstag ein neues Gesicht zu verleihen. Und zwar am 17. und 18. April.

Mit der „Rolle Vorwärts“ bieten die Kurzfilmtage seit 2008 ein eigenes Programm für Schulklassen an. Mit kindgerecht moderierten internationalen Kurzfilmen werden dabei Einblicke in ganz verschiedene Lebenswelten und Kulturen, Hintergründe und Probleme vermittelt.

In den letzten Jahren sind die Besucherzahlen auch in diesem Programm stetig gestiegen. Um dem Kinderprogramm mehr Entfaltungsmöglichkeiten zu bieten, wurde es nun zeitlich vom Festival losgelöst und kommt an der Hand des kleinen Ritter Fleno im April ins Kino 51 Stufen.

Am 17. und 18. April werden in vier Vormittagsvorstellungen insgesamt 15 Kurzfilme aus unterschiedlichen Ländern gezeigt. Dokumentationen, Animationen, Spielfilme, Musikclips – oder auch Mischungen aus alldem – die den Besucherkindern viele Fenster zur Welt aufstoßen. Freundschaft, Familie und Zusammenhalt sind dabei die zentralen Themen. Sie begegnen uns in den Filmen der diesjährigen Rolle Vorwärts mal mit Humor, mal mit Wehmut, teils melancholisch, teils provozierend, manchmal musikalisch, selten ruhig. Studierende der Lehramtsstudiengänge der Universität Flensburg ha-

ben die Filme ausgewählt und zu zwei Programmen zusammengestellt. Das Programm „Besondere Freunde“ für Kinder der Klassenstufen 1-3 (Vorschule möglich) wird am Mittwoch, 17.4. um 8.30 Uhr und

am Donnerstag, 18.4. um 10.30 Uhr gezeigt.

„So kann's gehen“ heißt das Programm für die Klassenstufen 3-6, das am Mittwoch, den 17.4. um 10.30 Uhr und am Donnerstag, 18.4. um 8.30 Uhr im Kino 51 Stufen präsentiert wird.

Der Eintritt beträgt 1 Euro pro Person.

Bei Interesse kommen die Studenten auch nach dem Kinobesuch zur Nachbereitung in die Schulen, um mit eigens für die Filme der Rolle Vorwärts erarbeiteten Bastel- oder Spielmaterialien Gelegenheit zu geben, sich mit dem Gesehenen weiter auseinanderzusetzen.

Anmeldungen: 0461/805-1661 bzw. über www.flensburger-kurzfilmtage.de.

SAMARBEJDSKONCERT FOR TO ORKESTRE

Over 100 musikere spiller Sjostakovitj

[KONTAKT] Ved Sønderjyllands Symfoniorkesters storslåede samarbejds-koncert med Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester onsdag den 10. april kl. 19.30 i Tyske Hus/Deutsches Haus i Flensburg og torsdag den 11. april kl. 20 i Koncertsalen i Alsion, Sønderborg, opføres Sjostakovitj' Symfoni nr. 7 - den mesterlige Leningradsymfoni - med over 100 musikere.

Sjostakovitj var i Leningrad, da tyskerne prøvede at indtage byen under 2. verdenskrig. Ved krigens udbrud meldte han sig som frivillig til den sovjetiske armé, men blev fundet uegnet. Han afviste dog at blive evakueret fra Leningrad, som mange af tidens andre fremtrædende kunstnere, og blev i stedet og hjalp til med at grave skyttegrave, holde vagt i konservatoriets bygning og andre nyttige opgaver. Men selvom krigen rasede, kunne komponisten ikke holdes tavs.

Dmitrij Sjostakovitj var 34 år gammel, da krigen brød ud, og han komponerede Leningradsymfonien på rekordtid. „Jeg arbejdede dag og nat. Undertiden faldt bomberne rundt omkring mig, og luftforsvaret blev aktiveret. Men jeg afbrød ikke mit arbejde ét øjeblik. Hverken de grusomme luftangreb eller den trykkende stemning i den belejrede by kunne indskrænke min skabende fantasi,“ skrev han om tilblivelsen af symfonien.

Om værket nogensinde ville se dagens lys og overleve krigen, var uvist for Sjostakovitj, der alligevel kløede på og nægtede at lade sig kue af krigens rædsler. Og da symfonien endelig var færdig, blev den smuglet ud på mikrofilm og opført med nogle af tidens mest berømte dirigenter. Sjostakovitj' 7. symfoni har fire satser,

Marc Soustrot dirigerer gennem Leningradsymfonien.
(Foto: Nordic artists management)

som hver skildrer livet under krigens hærgen. Et kraftfuldt og følelsesladet stykke musik, der spænder fra rytmiske og heroiske hovedtemaer til lyriske og fredfyldte sidetemaer. Fra det stormfulde til det sagte og blide.

Til at dirigere dette storslåede værk har Sønderjyllands Symfoniorkester igen fornøjelsen af en af vor tids største dirigenter, franske Marc Soustrot, chefdirigent for Malmö Symfoniorkester.

UGEN DER KOMMER

5. **SdU:** Til DGIs landmesterskaber i bordtennis i Vejen Idrætscenter 5.-7.4. Ældreklubben **Flensburg-Duborg:** Ærtesuppe i Toosbøygade 7 kl. 12 SSF-distrikt **Bøglund:** Lotto i forsamlingshuset kl. 20
6. **Valsbøl** og Omegns folkedansere: Klosterstævne i Løgumkloster
7. SSFs **Humanitære** Udvalg: Højskoleophold på Højskolen Marielyst 7.-13.4. **Flensburg** SSF-distrikt Nord: Morgenmad i Spætteklubben kl. 9.30
8. **Aktivitetshuset** og SdUs kunstudvalg: Åbning af Peter Hvid Kromanns udstilling "Neue Armut Mitte" på "Akti" kl. 19. **Flensburg** SSF-distrikt Nord: Morgenmad med Sejlklubben i Tønnsenhuset kl. 9 **Flensburg** SSF-distrikt Nord: Margretheklub i menigheds huset kl. 14 SSF-distrikt **St. Peter-Ording:** Højtåseaften på Klitskolen kl. 19.30-21
9. SSW-distrikt **Harreslev:** Generalforsamling i Borgerhuset kl. 19.30 SSF-distrikt **Husby:** Ældre-café hos formanden, Zum Dorfteich 7 kl. 15.30 SSF-distrikt **Hatlund/Langballe:** Historisk, poetisk forårsvandring i Flensburg fra Istedløven kl. 18 SSF-distrikt **Sønderbrarup** og Menigheden: Preben og Lis Vognsen om "Rejseoplevelser fra Sicilien" i kirkens mødelokale kl. 15 **Slesvig** SSF-distrikt Centrum Nord: Hobby med nål og tråd på Slesvigshus kl. 19.30
10. Dansk Skoleforenings musical „Pinocchio“ på A.P. Møller Skolen i **Slesvig** kl. 19 De danske menigheder i **Flensburg:** Hverdagsgudstjeneste i Helligåndskirken kl. 19 SSF: Samarbejds-koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester og Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester i Tyske Hus, **Flensburg** kl. 19.30 **Flensburg** SSF-distrikt Nord: Hygge med Elke i Spætteklubben kl. 14.30 SSW **Slesvig-Flensburg** amt: Amtsgeneralforsamling på Satrup Danske Skole kl. 19.30 **Lyksborg** menighed: Ældreklub i præstegården kl. 15 **Oksebo** Kvindeforening: Mødeaften i forsamlingshuset kl. 19 **Sild** danske menighed: Seniorklub i mødelokalet i Kejtum kl. 15 **Slesvig** Seniorklub: Jan Bahr fra Sundhedstjenesten om "Patientenverfugung", i Ans-garsalen kl. 14.30 SSF-distrikt **Isted/Jydbæk:** Husflid i Jydbæk Forsamlingshus kl. 19.30 SSF-distrikt **Ravnkær:** Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30 SSF-distrikt **Arnæs:** Kreativ eftermiddag med Solvej Wetjen i forsamlingshuset kl. 15
11. SSFs Humanitære Udvalg: Seniordans med Signe Andersen på **Flensborghus** kl. 14.30 **Harreslev** Kvindeforening: Hygge i kirkens konfirmandstue kl. 19.30 Aktive Kvinder **Bredsted:** Gryderet/suppe med Maren på skolen kl. 19.30 SSF-distrikt **Damholm:** Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15-17

SLESVIG OG HUSUM I DAG

Godnat-koncerter for børn

[KONTAKT] Hvis man er så heldig at bo i området omkring Husum og Slesvig, og har man lyst til at tage på en lille eftermiddags- eller aftenoplevelse i dag, torsdag den 4. april, så er chancen der, for der er "Godnitte Godnatte"-koncert med den danske sanger og musikanter Tine Mynster på begge biblioteker.

I Husum foregår koncerten i forhallen til Husumhus kl. 16-17, i Slesvig finder koncerten sted i lillesalen bag biblioteket kl. 19-20.

Tine Mynster om Godnitte Godnatte-koncerterne:

"Velkommen til en koncert med sange til at drømme væk i, sange til at slappe af til og sange til at mærke nærvær og varme med dem, man holder af.

Godnitte Godnatte-koncerten henvender sig til børn fra 4 år og deres voksne. Det er en aktiv lyttekoncert, hvor jeg tager børn og voksne med ind i poetisk univers.

Musikken er nyere sange med tekster af Gunvor Bjerre, og jeg har skrevet musikken.

Jeg optræder alene med sang og kla-

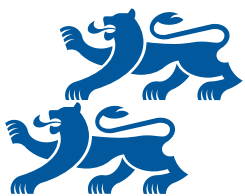
ver og så naturligvis de sovedyr, der endnu ikke er faldet i søvn." Biblioteket er vært ved te/kaffe og noget at drikke til børn.

Arrangementerne er gratis og uden tilmelding.

<http://www.mynster.dk/index.htm>

Tine Mynster i Husum og Slesvig i dag.

SSF FLENSBORG AMT EFTERLYSER

Fra en tidligere amtsgeneralforsamling på Flensborghus.

Flere aktive til amtsstyrelsen

[KONTAKT] Efter at alle SSFs distrikter i Flensborg amt har afholdt deres generalforsamlinger, er det amts tur torsdag den 18. april kl. 19.30. Mødet afholdes på Flensborghus. Amtsstyrelsen består p.t. af formand Peter Kreutzer (Kobbermølle), næstformand Hans Heinrich Johannsen (Harreslev), bisidderne Annemarie Erichsen (Lyksborg), Annette Neumann og Sven Nielsen (Store Vi), Majbrit Molter-Jahnke (Sørup) og Helle Wendler (Skovlund-Valsbøl). På sidste amtsstyrelsmøde blev man enige om at gå aktivt ud og spørge, om der var andre, der kunne være interesseret i at gå ind i amtsstyrelsen enten som bisidder eller som suppleanter. Amtsstyrelsens opgave er ifølge vedtægterne at fremme samarbejdet mellem distrikterne og at støtte og tilse distrikternes arbejde; desuden planlægger de amts arrangementer. Det er vigtigt for arbejdet i distrikterne, at der er en aktiv amtsstyrelse,

der bredt repræsenterer amtet. Har du interesse i at være med i amtsstyrelsen, så henvend dig gerne til amtsstyrelsens medlemmer eller til Dansk Sekretariat for Flensborg amt på 0461-14408 156.

i Store Vi den 20. april er et led i at fremme samarbejdet mellem distrikterne, da det giver en uformel platform for at mødes. Der er blevet solgt godt med billetter, men da der er mange pladser på Landgasthof Wiehekrug, kan du nå at være med endnu.

FAMILIEBRUNCH 20.4.
Et arrangement som familiebrunchen

mh

Amtsstyrelsen efterlyser kandidater. (Fotos: privat)

HATLUND/ LANGBALLE

Kom til historisk-poetisk vandring

[KONTAKT] Hatlund/Langballe SSF-distrikt indbyder sine medlemmer til en historisk-poetisk forårds-byvandring i Flensborg med Henrik Vestergaard som guide tirsdag den 9. april. Fra Istedløven går den halvanden times tur over Den Gamle Kirkegård til Bundsen-kapellet, forbi Helligånd-

skirken, ned til Vestindien-pakhuset, over til Skt Hans-kvarteret/ Johannisviertel med dens Margrethegård/ Margarethenhof. Vi slutter vores historiske byvandring ved Borgerforeningen. Kl. 18 mødes deltagerne ved Istedløven på Den Gamle Kirkegård i Flens-

borg. Deltagelse koster 2 euro for medlemmer, 3 euro for andre. Tilmelding er ikke nødvendig, men distriktsbestyrelsen hører gerne fra dem, der vil med: tlf. 04636 979 905 hhv. egon@diejoehns.de.

HARRESLEV SSW

Generalforsamling 9. april

[KONTAKT] SSW Harreslev er klar til kommunalvalget den 26. maj. På opstillingsmødet den 27. februar fik man valgt 21 kandidater til listen – langt flere end påkrævet; et tegn på overskud. SSW har en liste, som består af erfarne kommunalpolitikere og nye kræfter. Spidskandidat Bjørn Ulleseit er kendt og værdsat.

Det er partiets mål, at han og så mange SSW-kandidater som muligt skal vinde den valgkreds, de er opstillet i. "Sammen vil vi arbejde for, at SSW påny bliver største fraktion i kommunerådet," siger SSW-distriktsformand Anke Spoorendonk. Alt dette og meget andet bliver der lejlighed til at drøfte på SSWs gene-

ralforsamling tirsdag den 9. april kl. 19.30 i Borgerhuset/ Bürgerhaus med valg til bestyrelsen. "Endvidere vil SSWs lokale valgprogram blive diskuteret og vedtaget denne aften - så mød op og vær med til at præge SSWs politiske arbejde her i kommunen", siger formanden på vegne af distriktsbestyrelsen.

VANDERUP/ JØRL

Sangaften med Rettigs

[KONTAKT] En gang mere byder SSF Vanderup/Jørl velkommen til Kirsten og Erich Rettig. Allerede i november havde vi en hyggelig sangaften. Kirsten og Erich Rettig kommer også

denne gang gerne for at synge sammen med alle andre, der har lyst. Deres repertoire omfatter sange fra højskolesangbogen, og de har en egen lille samling af danske sange

med. Distriktet glæder sig til at kunne byde alle sangglade velkommen på Vanderup Danske Skole tirsdag den 16. april kl. 20.

VERUNSICHERUNG

Fragen in Sachen Hund

[KONTAKT] In den Medien wird die Mitnahme von Hunden nach Dänemark problematisiert. Dies verunsichert viele Dänemark-Reisende.

Sind die Papiere des Hundes in Ordnung, besteht jedoch auch weiterhin kein Grund zur Besorgnis, heisst es von offizieller dänischer Seite.

Fragen diesbezüglich beantwortet die dänische Botschaft in Berlin, Tel. 030 5050 2000.

SSF FLENSBORG BY

Politisk brunch med Kurt Strand

[KONTAKT] SSF Flensborg By inviterer til politisk brunch med Kurt Strand og emnet „Fra finanskrise til formidlingskrise“ lørdag den 13. april kl. 11 på Flensborghus.

Kurt Strand er journalist med 35 års erfaring i trykte som elektroniske medier. Har siden begyndelsen af 1990'erne undervist i journalistik, holdt foredrag om medier og fungeret som ordstyrer ved konferencer og debatter. Er forfatter til en række bøger om journalistik og politik. Entré: 8 euro inkl. morgenmad. Tilmelding: indtil 11. april på tlf. 0461 14408 126.

Foredraget „Fra finanskrise til formidlingskrise“ spørger til - og giver svar på spørgsmål som: Var det min skyld at pensionen blev udhulet? Er det mig der har investeret de forkerte

steder? Hvad med bankerne? Hvad med EUs forskellige regeringer? Grækenland, Portugal, Spanien? Hvordan bliver dette emne formidlet til os borgere?

Kurt Strand.

BIBLIOTEKET

Nordiske forfattere

[KONTAKT] Der findes rigtig mange gode nordiske forfattere, kendte og knap så kendte. Nogle er prisbelønnede, andre er ikke, men alle har noget at fortælle. Onsdag den 10. april kl. 19.30 fortæller Anette Jensen fra Nordisk Informationskontor og Lene Lund fra Flensborg Bibliotek om forfattere, som de synes er værd at lægge mærke til.

Vil du have inspiration til, hvad du kan læse, så besøg Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Hør om forfatternes baggrund og deres bøger, og forbered dig til at møde nogle af dem i september til Litteraturfest.nu. Gratis adgang. Arrangør er Nordisk Informationskontor og Dansk Centralbibliotek.

Læs bogen - se filmen

[KONTAKT] Jesper Christensen har hovedrollen i filmatiseringen af Egil Jensens lille roman "Hør, var der ikke en, som lo?" fra 1940. Bogen og filmen skildrer en ung arbejdsløs mand i 30'ernes København. Bøgerne kan lånes på Dansk Central-

bibliotek. Man mødes onsdag den 17. april kl. 15.30 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, hvor man taler om bogens temaer og bagefter ser filmen. Fri entré.

[KONTAKT] Forår på det danske bibliotek i Slesvig, udførligt omtalt i sidste uges KONTAKT. Talrige nye bøger er lige udkommet, nogle af dem løbende omtalt i Flensborg Avis. Aktuelle tids-

skrifter, dagens aviser og illustrerede blade tilbydes til opbyggelig læsning. Her ses bibliotekar Carsten Reyhé klar til at yde service i form af rådgivning og information. (Foto: Lars Thomsen)

KULTURREGIONEN

Hvad nu?

[KONTAKT] Tirsdag den 23. april kl. 19 på Dansk Centralbibliotek i Flensborg diskuterer kulturminister Anke Spoorendonk, formanden for Region Sønderjylland-Schleswigs kulturudvalg Povl Kylling Petersen og Sønderborgs kulturudvalgsformand Stephan Kleinschmidt samt lederen af Flensborg bys kulturbureau Torge Korff Kulturregionen Sønderjylland-Schleswig og dens fremtid. Kulturregionen er Europas første af sin art og dermed historisk. Men hvad skal den beskæftige sig

med? Hvilke fordele er der i den for grænselandet? Også for Flensborg? Kan gode kulturtilbud tiltrække kvalificeret arbejdskraft? Være motor i den grænseoverskridende udvikling? Og hvad rolle kan mindretallene spille? Panelet søger at give svar på disse og andre spørgsmål. Ordstyrer på dette offentlige SSW-debatmøde er Anette Jensen, leder af Nordisk Informationskontor i Flensborg. Tolkning fra dansk til tysk tilbydes.

CHRISTIAN-FEDDERSEN-PREIS

Ein Friese für den Frieden: Christian Feddersen (Abbildung: Nordfriisk Instituut)

Schulen gefordert

[KONTAKT] Alle Schulen im Kreis Nordfriesland und auf Helgoland sind eingeladen, Kandidaten für den Christian-Feddersen-Preis 2013 zu nominieren. Der Preis soll einen Anreiz bieten für die stärkere Verankerung der nordfriesischen Sprache, aber auch von Kultur und Geschichte der Region Nordfriesland im Schulunterricht.

Das ist ein wichtiges Ziel in der Arbeit des Bredstedter Nordfriisk Instituut. Mit dem vom Institut seit 2001 jährlich vergebenen Christian-Feddersen-Preis werden Schüler in Nordfriesland und auf Helgoland ausgezeichnet, die sich in besonderer Weise mit der nordfriesischen Sprache, Kultur oder Geschichte beschäftigt haben.

Benannt ist der Preis nach Pastor Christian Feddersen (1786–1874), der aus dem friesischen Dorf Westerschnatebüll stammte und der in der Mitte des 19. Jahrhunderts nach Wegen für die Erhaltung der friesischen Sprache und Kultur suchte.

Gleichzeitig trat er nachdrücklich für ein friedliches Miteinander der Völker ein und war auch damit seiner Zeit voraus.

Das Preisgeld stellt die Ute-Karl-Friedrich-und-Carsten-Hagemann-Stiftung zur Verfügung. Die Stiftung wurde 1996 aus dem Nachlass des Husumer Geschäftsmannes Karl-Friedrich Hagemann errichtet, dem die friedliche Entwicklung im dänisch-deutsch-friesischen Grenzland ein besonderes Anliegen war.

Auch Projektgruppen, Arbeitsgemeinschaften und Klassen kommen für die Auszeichnung in Frage. Es werden bis zu fünf Preise vergeben, die jeweils mit einem Geldbetrag und einem Buchgeschenk dotiert sind.

Vorschläge werden bis zum 15. Mai erbeten an das Nordfriisk Instituut, Süderstr. 30, 25813 Bräist/Bredstedt, Tel.: 04671/60120; Fax: 04671/1333; Mail: info@nordfriiskinstituut.de.

KANON FRIESISCHER KULTUR

Flatternde Wäsche auf Hallig Hooge – Wind und Weite sind Begriffe, die viele Menschen mit der Heimat Nordfriesland verbinden. (Foto: Thomas Steensen)

„Heimat Nordfriesland“ wieder lieferbar

[KONTAKT] Was sind die Inbegriffe des Friesischen? An welchen Elementen und Traditionen kann eine nordfriesische Identität anknüpfen? Mit diesen Fragen befasst sich das vom Bredstedter Nordfriisk Instituut herausgegebene Buch „Heimat Nordfriesland. Ein Kanon friesischer Kultur“, das nun in zweiter Auflage erschien. „Nicht jeder Mensch hat ein ‚Kinderparadies‘ erfahren. Nicht selten überwiegen unangenehme Erinnerungen, und mancher hat erst als Erwachsener eine Region bewusst zu seiner Heimat gemacht, wenn überhaupt. ‚Heimat‘ ist ein mehrdimensionaler Begriff. Es gibt nicht eine Heimat, sondern viele Heimaten. Heimat ist nicht statisch, sondern verändert sich

vielfach im Laufe des Lebens. Jeder Mensch nimmt sie verschieden wahr.“ So steckt Autor Professor Dr. Thomas Steensen in seiner Einleitung den Rahmen ab.

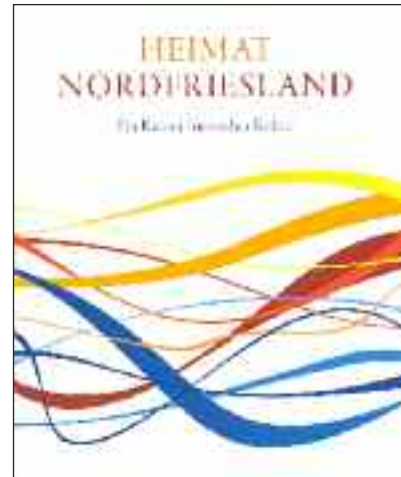
Unterstützt von Harry Kunz und Fiete Pingel stellt er in zwölf Kapiteln Themen zur Diskussion, die mit der

friesischen Identität in Verbindung gebracht werden können, so zum Beispiel „Friesisch und das ‚Sprachenland Nordfriesland‘“, „Landgewinn und Landverlust – das friesische Grundmotiv“ und „Biikebrennen, Boßeln, besondere Bräuche“. In dem Abschnitt „Die ‚freien Friesen‘“ geht es um die Überlieferung autonomer Selbstverwaltung. In „Die ‚großen Friesen‘“ werden mit Nordfriesland verbundene Persönlichkeiten vorgestellt.

Die Neuauflage ist als Paperback erschienen. Die Texte wurden durchgesehen und aktualisiert. „Heimat Nordfriesland“ umfasst 192 Seiten und ist mit mehr als 170 meist farbigem Abbildungen illustriert.

Das Buch kostet 16,80 Euro und ist erhältlich über den Buchhandel oder direkt beim Nordfriisk Instituut in Bredstedt.

Fiete Pingel

Umschlag von „Heimat Nordfriesland“. Die in den friesischen Farben gehaltenen Wellenlinien bilden ein wiederkehrendes grafisches Element, das die Kapitel miteinander verknüpft.

SdU

Amatørudstilling for børn og unge

[KONTAKT] SdU gør klar til en amatørudstilling for børn og unge 22. april -3. maj på Flensborg Bibliotek. Teknik og materialer vælger man selv.

Man deltager med højst tre ting. Og alt skal være forsynet med navne, adresse osv. Billeder skal være gjort klar til ophængning.

Indlevering finder sted kl. 17-19 torsdag den 18. april, og afhentningen fredag den 3. maj.

FUEV-KONGRESS 19.-23. JUNI

Auf dem Weg zu einer Million Unterschriften

[KONTAKT] Der jährlich stattfindende FUEV-Kongress wird seit 1949 ausgetragen. Mit 150 bis 200 Teilnehmern aus ganz Europa veranstalten die Minderheitenunion FUEV damit das größte Treffen der autochthonen nationalen Minderheiten/Volkgruppen in Europa.

Vom 19. bis zum 23. Juni findet der diesjährige FUEV-Kongress in Brixen, Südtirol, statt. Veranstalter vor Ort ist die Südtiroler Volkspartei (SVP). Die SVP ist ein langjähriges Mitglied und erfährt in der Veranstaltung von europäischen Kongressen.

Die Kongress-Plätze sind begrenzt – und die Mitgliedsorganisationen der FUEV haben Vorrecht und zahlen eine geringere Teilnehmergebühr. Die FUEV lädt aber alle Interessierten ein, am Kongress teilzunehmen. Ab 15. April bis 31. Mai kann man sich für den Kongress anmelden. Informationen rund um den Kongress sowie die detaillierten Buchungsmodalitäten werden dann in Zusammenarbeit mit der SVP veröffentlicht. Der Kongress beschäftigt sich mit zwei Schwerpunkten:

Beispiele der Selbstverwaltung und Autonomie der Minderheiten/ Volkgruppen/ Nationalitäten in Europa und die europäische Bürgerinitiative der Minderheiten – 1 Million Unterschriften für die Vielfalt in Europa.

AUTONOMIE

In Sachen Beispiele der Selbstverwaltung und Autonomie der Minderheiten in Europa:

Europa befindet sich in der Krise. Wie wird sich der Kontinent nach der Finanz- und Schuldenkrise entwickeln? Werden wir eine Stärkung Europas erleben oder kommt es zu einer Re-Nationalisierung? Was bedeuten die Unabhängigkeitsbestrebungen in Katalonien und Schottland? Erwartet uns ein Europa der Kleinstaaterei oder ergibt sich daraus die Möglichkeit ein Europa der Regionen zu stärken?

In Europa leben 100 Millionen Menschen, die einer autochthonen nationalen Minderheit angehören. In der EU leben 40 Millionen Menschen, die eine andere Sprache sprechen, als die ihres Landes. Diese

Menschen leben meist stark verankert in ihren Regionen.

Doch wie sind die Minderheiten/Volkgruppen in Europa in den verschiedenen Regionen verankert? Wie nehmen sie ihre eigenen Interessen wahr? Was bedeutet territoriale Autonomie, was ist europäischer Föderalismus, wie funktioniert kulturelle Autonomie?

In Südtirol hat sich ein starkes Modell der Autonomie ausgeprägt – das im letzten Jahr sein 40-jähriges Bestehen gefeiert hat. Dieses Datum nimmt die FUEV zum Anlass, sich während des FUEV-Kongresses intensiv mit dem nicht nur für Südtirol oder die europäischen Minderheiten – sondern für ganz Europa wichtigen Thema zu beschäftigen.

Die Teilnehmer erwarten viele spannende Beiträge von interessanten Referenten, die die Lage aus persönlicher Erfahrung kennen und einschätzen können. Es wird diskutiert und man bekommt genügend Zeit, Fragen und Anmerkungen zu formulieren.

BÜRGERINITIATIVE

In Sachen: Bürgerinitiative der Minderheiten – 1 Million Unterschriften für die Vielfalt in Europa:

Seit dem FUEV-Kongress 2011 in Željezno - Eisenstadt / Burgenland arbeitet die FUEV intensiv an der Verwirklichung ihrer Vision: 1 Million Unterschriften für die Vielfalt in Europa zu sammeln. Als Vertreter der Minderheiten will sie solidarisch ein Europäisches Bürgerbegehren durchführen.

In Brixen will sie den Startschuss geben. 12 Monate hat sie Zeit, um die Unterschriften zu sammeln. Sie ist überwältigt von den Rückmeldungen ihrer Mitglieder und von Interessierten, die sich für die Idee stark machen. Die FUEV dankt allen, die diese Aktion unterstützen. Und an alle anderen, die gerne noch mitmachen wollen: jeder kann teilnehmen, die Unterstützung aller ist gefragt. Während des Kongresses will die FUEV die Bürgerinitiative einläuten und mit den Delegierten der Minderheiten die Inhalte diskutieren. Sie will die Kampagne nutzen, um nachhal-

tig Veränderungen für die Minderheiten in Europa zu bewegen.

Gründungsmitglieder der Initiative sind die Demokratische Allianz der Ungarn in Rumänien (RMDSZ) sowie die Südtiroler Volkspartei (SVP) - gemeinsam sind sie Mitglieder in der Dachorganisation der Minderheiten / Volkgruppen in Europa, der FUEV.

SVP

Die Südtiroler Volkspartei (SVP) ist eine Regionalpartei, die die deutsche und ladinische Bevölkerung als Sammelpartei in Südtirol und in Italien politisch vertritt. Sie ist im italienischen Parlament und im Europäischen Parlament vertreten. (www.svp.eu)

FUEV

Die Föderalistische Union Europäischer Volkgruppen (FUEV) ist eine Dachorganisation, die rund 90 Mitgliedsorganisationen autochthoner, nationaler Minderheiten in Europa vereint. Sie hat ihren Sitz in Flensburg. www.fuen.org

TIL TYSK KIRKEDAG I HAMBORG

Ten Sings Hessenprojekt i Hamborg med 110 unge gjorde allerede i sommeren 2012 folk opmærksomme på den nu umiddelbart forestående "Kirchentag" 2013. (Foto: Kirchentag)

Fælleskørsel tilbydes

[KONTAKT] Til De Tyske Kirkedage, som finder sted i Hamborg 1.-5. maj under mottoet "Soviel du brauchst" ("Ikke for meget – ikke for lidt"), tilbyder Dansk Kirke i Sydslesvig fælleskørsel lørdag den 5. maj. "Deutscher Evangelischer Kirchentag" - kirkedagen - er et kæmpearrangement, hvor der ventes over 100.000 besøgende. Det imponerende program rummer en række spændende aktiviteter, paneldiskussioner, gudstjenester, teater, koncerter, udstillinger, dialogfora med andre religioner, spiritualitet, klimaspørgsmål, global retfærdighed og meget mere - over 2500 forskellige arrangementer. Som arrangør af kirkedagen står den

nye sammenslutning Nordkirche. Den danske folkekirke er repræsenteret ved bl.a. Københavns biskop Peter Skov Jacobsen ved en af gudstjenesterne. Kirkedagene åbnes onsdag den 1. maj af forbundspræsident, teolog Joachim Gauck og Hamborgs borgmester Olaf Scholz. Også det dansk-tyske grænseland er med.

I BUS TIL HAMBORG
Dansk Kirke i Sydslesvig har sammen med Nordschleswigsche Gemeinde fået tildelt et område med infostand m.m. i nærheden af den tidligere hovedkirke St. Nikolai. Og i den forbindelse arrangeres fælles buskørsel til

og fra Hamborg lørdag den 5. maj. Bussen kører fra Exe i Flensborg kl. 9 og koster t/r 12 euro. Dertil kommer et dagskort/ Tageskarte til 28 euro pr. person. Tilmelding til fælleskørslen senest 25. april til Susanne Braun (Braun-tarup@gmx.de, tlf. 0461 674 2937) eller Sten Haarløv (stenh@foni.net, tlf. 0461 41133). Man vælger selv arrangementer - og i givet fald også andre programdage - ved at nærlæse tilbuddene på <http://www.kirchentag.de/> - eller kontakte provst Viggo Jacobsen (tlf. 0461 52565), Susanne Braun (tlf. 0461 674 2937) hhv. Sten Haarløv (tlf. 0461 41133).

UD AT SE MED SSW

Byudviklingstur gennem Flensborg

[KONTAKT] SSW Flensborg, SSW Centrum-Vest og SSW Flensborg Nord indbyder til en bustur gennem Flensborg lørdag den 27. april fra kl. 10 fra Skibbroen ved søfartsmuseet.

SSW-byråds kandidaterne Edgar Möller og Sönke Wisnewski viser og kommenterer byudviklingen; og et eller andet sted bliver der en frokostpause.

Busturen slutter ved 14-tiden. Tilmelding er påkrævet senest mandag den 23. april via viggo@syfo.de eller 0461 14408-127.

MINISTERIN/ FUEV-VIZEPRÆSIDENTIN

Hofft auf deutliches Signal

[KONTAKT] Die Diskussion über die Rechtmäßigkeit der Vertretung der Abgeordneten der dänischen Minderheitenpartei SSW im Schleswig-Holsteinischen Landtag hat die Südtiroler Politikerin Martha Stocker überrascht. Stocker ist FUEV-Vizepräsidentin aus Südtirol und Regionalassessorin (d.h. Ministerin) in der autonomen Region Südtirol-Trentino. Ihre Überraschung gilt der Klage von Teilen der Opposition gegen die Befreiung der Minderheitenpartei SSW von der 5%-Hürde. „Es freut mich, dass die dänische Minderheit es geschafft hat, mit ihrem überzeugenden Wahlergebnis Regierungsverantwortung zu übernehmen“, so die SVP-Politikerin mit Blick auf die Koalition aus SPD, Grünen und SSW im nördlichsten Bundesland der Bundesrepublik und fügt hinzu: „Ohne mich in das politische Tagesgeschäft in Schleswig-Holstein einmischen zu wollen oder können – möchte ich doch auf die große europäische Signalwirkung verweisen, die im Modell der politischen Vertretung durch den SSW liegt. Vor allem die Befreiung von der 5%-Hürde, die auf den Bonn-Kopenhagener Erklärungen

gen fußt, hat einen besonderen, europäischen Vorbildcharakter, den wir in der FUEV immer wieder zu Recht als exemplarisch hervorheben. Wir hoffen, dass in Schleswig-Holstein diese vorbildliche Regelung

Martha Stocker.

nicht in Frage gestellt wird, sondern vielmehr als „best practise“ auch europäisch zur Geltung gebracht wird“, so Martha Stocker. Mit Anke Spoorendonk habe eine Minderheitenpolitikerin das Europa-Ministerium in Kiel übernommen, die sich – nicht nur bei den FUEV-Kongressen an denen sie teilgenommen hat – immer wieder für die Bedeutung einer europaweiten Solidarität der Minderheiten ausgesprochen hat. „Wir brauchen in Europa politische Fürsprecher für die Minderheiten, nicht zuletzt in Regierungspositionen. Ich freue mich hier auf eine Zusammenarbeit mit meiner Kollegin, die natürlich vor allem Politik für Schleswig-Holstein betreibt, aber auch für die Minderheiten in Europa eine wichtige Rolle einnimmt“, so Stocker. Die Südtiroler Volkspartei (SVP) ist seit Jahrzehnten die bestimmende politische Kraft in Südtirol. Man stellt den Landeshauptmann (d.h. Ministerpräsident) und ist im Europäischen Parlament vertreten. Die SVP ist seit Jahren in der Minderheitenunion FUEV aktiv.

CONCERTO COPENHAGEN

Maria Keohane.

Händel i Mariekirken

[KONTAKT] Tirsdag den 16. april kl. 20 opfører Concerto Copenhagen, indbudt af SSF, G.F. Händels Triosonata i G-dur Aminta e Fillide i Mariekirken i Flensborg. Under sit lange ophold i Italien (1706-10) skrev Händel nogle af sine mest underholdende kompositioner. Meget af det, som han komponerede i Italien, dukkede senere op i værker fra hans London-periode (1712-57). Det gælder i høj grad for kantaten Aminta e Fillide. Historien handler i korthed om hyrden Amintas forsøg

på at forføre den underskønne hyrdinde Fillide og hendes flugt fra hans tilnærmelser. I Concerto Copenhagens fremførelse påtager den svenske sopran Anna Jobrant sig rollen som den forførende Aminta, mens ensembles stjernesopran Maria Keohane er den undvigende Fillide. Det hele under ledelse af dirigenten Lars Ulrik Mortensen, der således får frit spillerum til sin umiskendelige sans for (musik) dramatik.

FOREDRAG

Flemming Nielsen er klar med et nyt foredrag.

Om voldsomme begivenheder nord og syd for grænsen

[KONTAKT] Mærk de små hår rejse sig i nakken af spænding, når du lytter til journalist Flemming Niensens spændende - og sandfærdige - beretning om sine to tipoldeforældre, Anne Helene og Paul. De dramatiske begivenheder udspiller sig nord og syd for grænsen i bl.a. Adelby, Sønderborg, Høkerup, Ulstrup ved Lyksborg, Rinkenæs, Søgaardsmark, Ullerup, Koldmose, Skodsbøl, Høruphav, Skovlund, Medelby, Dybbøl, Flensborg, Broager Mark, Bojskovskov, Valsbøl - og helt ovre i Helsingør. Hør om 31-årige Paul Johansen Paulsen, der bliver hvirvlet ind i krigen i 1864 - og om, hvordan han oplever kampene. Paul er forstærkningsmand i 18. Infanteriregiment. Hør om hans skæbne, og hvorfor han - hårdt såret - må ud på en lang rejse til søs. Hvad er grunden til, at han lever sine sidste dage på et lazaret på et berømt slot? I 2014 markeres 150-året for de voldsomme begivenheder på Dybbøl Banke. Paul er én af tusindvis af deltagere i de blodige kampe. Ikke færre end 51 mand fulgte Paul til hans sidste hvilested, bl.a. tre underofficerer og fire spillemænd. Hør også om hans enke, der efter mandens død skaber sig en ny tilværelse i grænselandet - men møder sin

skæbne en vinterdag i 1897. Skæbnen er en 51-årig mand ved navn Peter Carl Ludvigsen. Han vokser op i Flensborgs udkant i en "rotte-rede", hvor familien lever af at røve og stjele. Peter Carl har bl.a. mord og en stribe voldtægter på samvittigheden - og over 24 års tugthus bag sig - da han banker på døren hos Anne Helene. Hvordan ender den dramatiske historie, der også omfatter kejser Wilhelm II. - og en berømthed fra Magdeburg? Hør Flemming Niensens spændende beretning. Og få forklaringen på, hvordan hans oldefar en tidlig morgen i september 1897 i Flensborg oplever sin mors mord på sin straf. Bestil foredraget hos Flemming Nielsen, Møllegården 20, DK-6320 Egersund. Tlf. 0045 2811 7595 / 2616 7595, mail: flemming42@hotmail.com. Foredraget holdes på rigsdansk eller efter ønske på sønderjysk. Flemming Nielsen er pensioneret journalist. Han var i 25 år ansat på Danmarks Radio i Aabenraa hos Radio Syd. Her var han i en årrække bl.a. grænselandsmedarbejder. Før årene ved DR arbejdede han på Vendsyssel Tidende i Skagen, BT i København, Sønderjyden i Sønderborg og Vestkysten i Tønder.